

zitivniji utjecaj na kvalitetu podataka. Naglašena je i važnost standardizacije i nada da će *EuroSDR* imati važnu ulogu u podržavanju tih procesa.

Radionica o nacionalnim 3D geoportalima i virtualnim globusima održana je 21. rujna 2009. u Muttenzu (Švicarska). Organizirali su je *EuroSDR* i Sveučilište primijenjenih znanosti sjeverozapadne Švicarske (*FHNW*). Radionici je prisustvovalo 59 učesnika: 46% iz akademskih institucija, 28% iz državnih geodetsko-kartografskih institucija i 26% iz industrije. Na temelju rezultata radionice, projektni tim je predložio aktivnosti u području 3D geoportala i 3D web-usluga koje će *EuroSDR* podržati. Prvo, identificirana je potreba za definiranje i uspostavu međunarodne eksperimentalne platforme za 3D web-usluge i standarde 3D geopodataka utemeljene na posljednjim specifikacijama i preporukama OGC-a. Platforma bi trebala poslužiti za istraživanje 3D web-usluga i 3D-SLD-a (*Styled Layer Descriptor*) uz aktivno sudjelovanje nekoliko nacionalnih geodetsko-kartografskih organizacija. Drugo, potrebna je rasprava o predloženoj etičkoj povelji, njezino širenje i uspostava etičkih standarda za upotrebu 3D podataka i 3D prikaze.

Izvor:

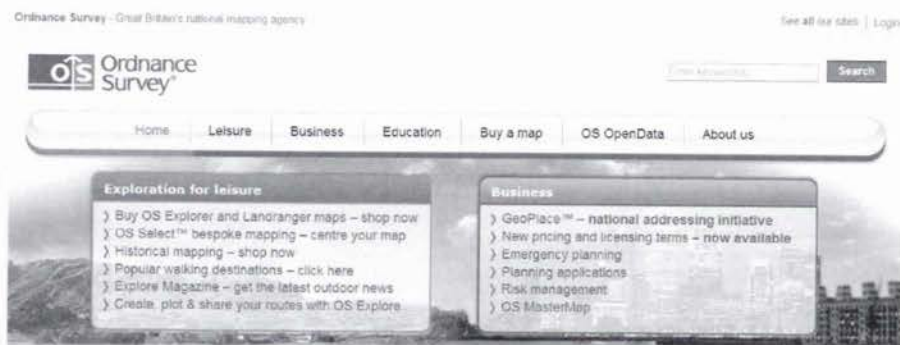
S. Nebiker, S. Bleisch, E. Gülch: Virtual Globes – State of the Art and Critical Issues. GIM International 2010, 7.

http://www.gim-international.com/issues/articles/id1560-Virtual_Globes.html

Nedjeljko Frančula

SLOBODNI KARTOGRAFSKI PODACI I GEOINFORMACIJE Ordnance Surveya

Ordnance Survey je nacionalna geodetsko-kartografska organizacija Velike Britanije. Posljednji od oko 230 000 listova svojih karata digitalizirali su 1995. i tako postali prva država na svijetu koja je kompletno digitalizirala karte krupnih mjerila. Digitalni podaci danas su njihovim korisnicima dostupni u roku od 24 sata. Nezavisne procjene pokazuju da danas podaci Ordnance Surveya podržavaju ekonomske aktivnosti, od borbe protiv kriminala do marketinga i mobitela, ukupno vrijedne 136 milijarda funti.

Slika 1. Ordnance Survey – dio naslovne stranice.

Velika je novost da *Ordnance Survey* na svojim web-stranicama (slika 1) danas nudi veliku količinu podataka za komercijalne i nekomercijalne primjene besplatno i bez ikakvih ograničenja kao *OS OpenData*. Podaci podliježu *Open Government Licence*, koja odgovara sličnim međunarodnim licencama poput *Creative Commons*.

Na raspolaganju su sljedeći podaci u obliku ZIP datoteka (<https://www.ordnancesurvey.co.uk/opendatadownload/products.html>):

MiniScale

Rasterski podaci, 304 MB, inačica 1/2010, podaci najsitnijega mjerila, prvenstveno namijenjeni za primjenu kod koje je potrebna jednostavna topografska podloga Velike Britanije. Prikazani su objekti krajolika kao što su granice, naselja, glavne komunikacije i fizički objekti.

1:250 000 Scale Colour Raster

Rasterski podaci, 112 MB, inačica 6/2010, po sadržaju i prikazu podaci odgovaraju tipičnom cestovnom atlasu. Prikazani su gradovi, mnoga sela, ceste, željezničke pruge, rijeke i šumski predjeli.

OS Street View

Rasterski podaci, 1 MB – 1,2 GB, inačica 11/2010, podaci odgovaraju mjerilu 1:10 000 i posebno su namijenjeni kartografitranju cestovnog prometa, uključujući nazive i brojeve cesta, a posebno su istaknute i glavne javne građevine. Podaci se mogu izabrati na temelju nacionalne kvadratne referentne mreže.

Boundary-Line

Vektorski podaci, 250 MB, inačica 10/2010, prikaz svih administrativnih granica i granica izbornih okruga za lokalne i opće izbore.

Code Point Open

Točkasti podaci, 20 MB, inačica 11/2010, precizna geografska lokacija svih poštanskih kodova u Velikoj Britaniji. Datoteka je u formatu CSV, a sadrži još i podatke nacionalne kvadratne referentne mreže, kodove nacionalne i regionalne zdravstvene uprave te kodove drugih teritorijalno-upravnih jedinica.

1:50 000 Scale Gazetteer

Točkasti podaci, 11 MB, inačica 6/2010, alat sličan indeksu u cestovnom atlasu, služi za dobivanje koordinata bilo kojeg naselja ili područja. Može se upotrijebiti kao jednostavan popis za pronalaženje koordinata i šesteroznamenkastih oznaka mjesta ili područja.

Strategi

Vektorski podaci u formatu ESRI Shape ili DXF, 52 MB, inačica 1/2010, podaci koji odgovaraju rasterskim podacima mjerila 1:250 000 (1:250 000 Scale Colour). To je generalizirani skup podataka oblikovan za prikaz regije.

Meridian 2

Vektorski podaci u formatu ESRI Shape (210 MB) ili DXF (151 MB), inačica 7/2010, prikaz topografije i komunikacija za srednja mjerila.

OS Locator

Točkasti podaci, 35 MB, inačica 11/2010, popis imena svih cesta u Velikoj Britaniji koji je moguće pretraživati na razne načine. Struktura podataka promijenit će se u svibnju 2011.

Land-Form PANORAMA

Vektorski podaci (izohipse) u formatu DXF i digitalni model reljefa na pravokutnoj mreži u formatu ASCII i NTF, 530 MB, inačica 4/2010. Podaci su prikupljeni između 1970. i 1980. godine i od tada nisu ažurirani.

OS VectorMap District

Vektorski podaci u formatu ESRI Shape, 1–200 MB, inačica 5/2010. Podaci se mogu izabrati na temelju nacionalne kvadratne referentne mreže. Riječ je o alfa izdanju koje će se dalje razvijati.

OS VectorMap District

Rasterski podaci u formatu TIFF-LZW, 1–800 MB, inačica 5/2010. Podaci se mogu izabrati na temelju nacionalne kvadratne referentne mreže. Riječ je o alfa izdanju koje će se dalje razvijati.

Čestitamo Ordnance Surveyu i nadamo se da će Državna geodetska uprava uskoro krenuti istim putem.

Nedjeljko Frančula i Miljenko Lapaine

NATJEČAJ NAGRADE BARBARA PETCHENIK ZA DJEČJU KARTU SVIJETA ZA 2011.

Svim vrtićima, osnovnim i srednjim školama u Hrvatskoj

Nagradu Barbara Petchenik pokrenulo je Međunarodno kartografsko društvo (International Cartographic Association – ICA) 1993. godine kao uspomenu na Barbaru Petchenik, dopredsjednicu toga društva i kartografkinju koja je cijeli život radila s kartama i djecom.

Nagrade se dodjeljuju svake druge godine za vrijeme međunarodne kartografske konferencije, po mogućnosti barem jedna za svaki kontinent, s posebnom pažnjom posvećenom dobi djeteta koje je nacrtalo crtež.

Ciljevi natjecanja su promoviranje dječjeg kreativnog prikazivanja svijeta u grafičkom obliku, poboljšanje njihove kartografske percepcije i percepcije okoline.

Pravila natjecanja

Zemlje članice ICA-e (Međunarodnog kartografskog društva, a među njima je i Hrvatska) prikupit će karte na temu *Život u globaliziranom svijetu* što su ih nacrtala djeca mlađa od 16 godina. To je tema sljedeće izložbe dječjih radova Barbara Petchenik na međunarodnoj kartografskoj konferenciji koja će se održati u ljeto 2011. u Parizu.

Međunarodni žiri posebno će obratiti pažnju na tri kriterija:

1. prepoznatljivost poruke
2. kartografski sadržaj i
3. kvalitetu izvedbe.

Osim toga žiri će ocijeniti i:

1. prepoznatljivost veze između oblika i upotrebe kartografskih elemenata koji se kreativno povezuju s temom
2. prepoznatljivost cijelog ili većeg dijela svijeta, gdje se ocjenjuju relativni odnosi, raspored i oblici kopna i mora, već prema dječjim dobnim skupinama